

*Stipan Prce
Ivan Šprlje
Ivica Obrvan*

INFORMATIČKA OBRADA PROTOKOLA RUKOMETNE UTAKMICE

1. UVOD

Na međunarodnim turnirima uobičajeno je da od organizatora po završetku utakmice dobijete statistiku svoje ekipe.

Noviji obrasci za praćenje rukometne utakmice mogu se naći u knjigama brojnih autora. Navesti ću Zdravka Malića koji daje obrazac po kojem su praćene utakmice kadeta R.K. Zagreb. Izet Gec daje obrazac sa dva dijela. Prvi su napadi završeni šutom, a drugi dio su izgubljene lopte.

Treneri su često sposobni prepričavati akciju po akciju iz pojedine utakmice.

Međutim nije uvijek jednostavno reći je li golman imao 5 ili 7 obrana u poluvremenu što bitno mijenja ocjenu njegovog učinka. Posebno je teško biti objektivni u prosuđivanju učinka igrača visoke kvalitete.

2. RASPRAVA

Protokol je razvijen u Rukometnom klubu "Metković" iz Metkovića. Stvaran je praćenjem utakmica i gledanjem video zapisa. Prilagođavan je zahtjevima trenera, ali i lakšem te logičnijem slijedu unosa podataka tijekom utakmice.

Praksa pokazuje da pomoćni trener tijekom utakmice uspijeva u obrazac registrirati aktivnosti igrača, što glavnom treneru omogućava uvid u statistiku tijekom utakmice. Iz obrasca se podaci po završetku utakmice pohranjuju u računalo.

Trener se koristi osnovnim podacima tijekom, a kompletnom statistikom na kraju utakmice. Igrači svoje podatke imaju nakon svake utakmice. Upravu se upoznaje s podacima na polusezoni i na kraju prvenstva. Krajnji rezultat je knjižica od 40-ak stranica s kompletnom statistikom sezone.

Program je rađen za 16 igrača i 4 golmana, praksa je pokazala da ovaj broj igrača zadovoljava prosječnu rukometnu ekipu. Što se tiče utakmica program je kapacitiran za šesnaest prvenstvenih i šest kup utakmica. Procjena je da prijateljske utakmice ne treba unositi u statistiku, zbog velikih razlika u kvaliteti protivnika, te trenažnog cilja samih utakmica. Za potrebe R.K. "Metković" program je proširivan radi sudjelovanja u Evropskim kupovima, ali je taj dio ocijenilo suvišnim za ovaj rad.

Statistička obrada donosi:

0. zbroj tehničkih aktivnosti,
 1. postotne učinke,
 2. bodovanje učinka,
 3. listu strijelaca.

Ad.0.

U obrascu se prate: vrijeme provedeno u igri, šutevi s pet raznih položaja, prekršaji na igraču, prekršaji koje je napravio sam igrač, tehničke greške, asistencije, osvojene lopte i blokirane lopte. Pregled ovih elemenata se u programu može pratiti kroz jednu utakmicu, sve prvenstvene, sve kup, kao i sve odigrane utakmice.

Ad.1.

Program izračunava postotne vrijednosti realizacije šuta igrača, odnosno obrana golmana. Trener na početku prvenstva postavlja postotne norme za šut igrača te obrane golmana s pojedinih položaja. Norme su prikazane kao odlične, dobre i loše, što predstavlja ocjenu učinka pojedinog igrača odnosno golmana.

Ad.2.

Svaka aktivnost igrača nosi pozitivne ili negativne bodove čiji zbroj daje procjenu učinka na utakmici. Bodovanje se prati odvojeno za obrambene aktivnosti, odvojeno za napadačke aktivnosti, te sveukupno. Bodovanjem daje ocjenu igrača kroz jednu brojku te omogućuje jednostavnu klasifikaciju igrača na evropsku, reprezentativnu i nacionalnu klasu.

Ad.3.

Program automatski radi listu strijelaca za prvenstvo, kup i ukupno. Osim ukupnog broja danih golova tablica prikazuje postotak udarca i tehničke greške.

Dva načina upisa podataka u protokol:

- 1 - udarci se obilježavaju minusom, a pogoci plusom. Dobiva se redosljed dobrih i loših aktivnosti igrača, te se prati njegov razvoj kroz utakmicu.
- 2 - praćenje bilježenjem kruga (praznog) za obranu i kugle (pune) za gol na položaju u kojem je lopta prešla gol crtu prate se navike igrača prema položajima ka kojima usmjeravaju svoje udarce.

3. ZAKLJUČAK

Statistika daje novu sliku udjela igrača u ekipi. Realnije se sagledavaju utakmice od strane trenera i igrača, što je iskorak naprijed.

Statistika je obavezan dio organizacije utakmice u sportu. Neprocjenjivo je za igrače, trenere i stožere nacionalnih selekcija. Statistika može ukazati na dobre i loše strane pojedinca i kolektiva. Unificirani obrazac za sve rukometne utakmice bio bi doprinos daljnjem unapređenju rukometa, te putokaz za daljnji rad s igračima od klupske do reprezentativne razine. Statistika nije rješenje za sve, ali je pozitivan doprinos krajnjem rezultatu ekipe.

4. LITERATURA

1. Batinović Slobodan (1999). Analiza nekih situacijskih pokazatelja RK "Metković-Jambo" na konačni uspjeh u sezoni 1998/99. Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu Viši sportski trener.
2. Gec Izet (2004). Rukomet Prijepolje: Rukometni savez Srbije.
3. Malić Zdravko (1999). Rukomet-pogled s klupe Zagreb.
4. Rogulj Nenad (1997). Utvrđivanje učinka igrača u rukometu putem parametara situacijske efikasnosti Rovinj: Zbornik radova 6. ljetne škole pedagoga fizičke kulture republike Hrvatske.
5. Vuleta Dinko (1997). Kineziološka analiza tehničko taktičkih sadržaja rukometne igre. (Disertacija), Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu.